

Sikkerhetsdatablad**AKEMI-hurtigsparkel (inkl. herderpasta)**

Uniprox sikkerhetsdatablad i henhold til direktiv (EF) nr. 1907/2006
Produkt: AKEMI-hurtigsparkel (inkl. herderpasta)
Revidert: 06.01.2011
Dokumentnr.: SDB_UP_0205_1

1. Identifikasjon av stoffet / stoffblandingen og av selskapet

Handelsnavn: AKEMI-hurtigsparkel
Anvendelse: Sparkelmasse

Uniprox GmbH & Co. KG
Heinrich Heine-Straße 4
D- 07937 Zeulenroda Triebes
Telefon: +49 (0) 36628-66-33 00
Telefaks: +49 (0) 36628-66-33-55
E-post: info@uniprox.de

ORTOPRO AS
Seksjon C2
Hardangerveien
NO-5224 Nesttun
Telefon: +47 (0) 55918860
Telefaks: +47 (0) 55918869

Informasjon i nødstilfelle: Giftinformasjonssentralen Göttingen
Telefon: +49 (0)551-19240
Telefaks: +49 (0)551-3831881

2. Mulige farer

Farebetegnelse: Xn Helsefarlig

Spesiell fareinformasjon for mennesker og miljø:

Damper fra produktet er tyngre enn luft og kan samle seg i høyere konsentrasjoner på gulvet, i sjakter, kanaler og kjellere. Unngå hudkontakt og innånding av damper/aerosoler fra stoffblandingen. Produktet må merkes ifølge beregningsprosedyren fastlagt i "EF's allmenne direktiv for klassifisering av tilberedninger", i den siste gyldige versjon.

R 10 Brannfarlig.

R 20 Farlig ved innånding.

R 36/38 Irriterer øynene og huden.

R 52/53 Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Klassifiseringssystem:

Klassifiseringen tilsvarende den aktuelle EF-listen, men er supplert med informasjon fra faglitteraturen og firmaets opplysninger.

3. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Kjemisk karakteristikk/ beskrivelse:

Blanding av nedenstående oppførte stoffer med ufarlige tilsetninger.

Farlige innholdsstoffer:

CAS: 100-42-5 EINECS: 202-851-5 EF-nummer: 601-026-00-0	Styren Xn; Xi; R 10-20-36/38	12,5 - 25 %
CAS: 7727-43-7 EINECS: 231-784-4	Bariumsulfat	<12,5 %
CAS: 7779-90-0 EINECS: 231-944-3 EF-nummer: 030-011-00-6	Trisinkbis (ortofosfat) N; R 50/53	1-5 %

Ytterligere opplysninger:

Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

4. Førstehjelpstiltak

<u>Generell informasjon:</u>	Fjern omgående klær som er forurenset med produktet. Skadelidende må bringes til frisk luft. Forgiftningsymptomer kan også oppstå etter mange timer. Personer må derfor ha legetilsyn i minst 48 timer etter en ulykke. Lagring og transport i stabil sidestilling.
<u>Etter innånding:</u>	Frisklufttilførsel, eventuelt kunstig åndedrett, varme. Ved fortsatt besvær må lege konsulteres. Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.
<u>Etter hudkontakt:</u>	Vask med vann og såpe, også med polyetylenglykol 400 hvis mulig. Kontakt lege ved vedvarende hudirritasjoner.
<u>Etter kontakt med øynene:</u>	Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
<u>Etter svelging:</u>	Ved svelging må ikke brekning fremkalles, kontakt lege omgående. Drikk rikelig vann deretter og tilfør friskluft. Kontakt lege omgående.

Informasjon til legen:

Ifølge sikkerhetsdatabladet punkt 2 inneholder produktet styren innen det oppgitte masse-konsentrasjonsområdet. Styren blir hovedsakelig tatt opp via luftveiene, opptak via huden er av underordnet betydning. Ved inhalasjon resorberes styren til 60-90 %. Fordelingen i organismen skjer meget raskt. Den maksimale blodkonsentrasjonen oppnås innen én time. Styren virker på huden, slimhinnene og nervesystemet.

Akutt helsefare:
Ved akutt styrenforgiftning står skader i sentralnervesystemet i forgrunnen. I konsentrasjonsområdet på over 200 ml/m³ blir det observert tretthet, kvalme, likevektsforstyrrelser og forlengede reaksjonstider. Kroniske helseskader:

Det beskrives virkninger både på det sentrale og det perifere nervesystemet, og på luftveiene. I forgrunnen står:

- forlengede reaksjonstider
- redusert hukommelse
- nedsatt nerveledningshastighet
- forstyrrelser i lungefunksjonen

Følgende symptomer kan oppstå:

hodepine, sløvhet, svimmelhet, åndenød, kvalme, svetteutbrudd

Farer:

Fare for åndedrettsforstyrrelser. Hudkontakt med polyesterløsninger, hhv. løsninger med epoksidharpiks som del av produktet, bør unngås på grunn av fare for hudirritasjoner eller allergiske hudskader. Dersom det ikke lar seg unngå å berøre produktet med hendene av og til, må det brukes vernehansker eller egnede beskyttelsessalver, eller midler som danner en beskyttelsesfilm på huden.

Behandling:

Ved svelging, mageskylling under tilsetning av aktivkull. Ved svelging eller brekning består det fare for at stoffet kan trenge inn i lungene.

5. Tiltak ved brannslukning

Egnede slukningsmidler:

CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle, eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.

Av sikkerhetsgrunner uegnet slukkemiddel:

Vann i full stråle

Spesiell risiko pga. stoffet eller produktet selv, dets forbrenningsprodukter, eller gassdannelse:

Kan frigjøres ved brann:

Karbonmonoksid (CO)

Ved oppvarming eller i tilfelle brann er dannelse av giftige gasser mulig.

Spesielt verneutstyr:

Bruk omgivelsesluftuavhengig åndedrettsvern. Eksplosjons- og branngass må ikke innåndes.

Ytterligere informasjon

Brannrester og forurenset slukningsvann må destrueres i overensstemmelse med myndighetenes forskrifter.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Forebyggende tiltak for personer:

Bruk verneutstyr. Personer uten verneutstyr må holdes på god avstand. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Hold vekk fra antennelseskilder. Ved påvirkning av damper/støv/aerosoler må åndedrettsvern brukes.

Miljøverntiltak:

Må ikke tømmes i kloakkavløp/vassdrag/grunnvann.

Ansvarlige myndigheter må varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakkavløp.

Fremgangsmåte ved rengjøring/opptak.

Ta opp med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis). Kontaminert materiale avfallsbehandles i henhold til punkt 13. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Ytterligere opplysninger: Informasjon om sikker håndtering, se kapittel 7
Informasjon om personlig verneutstyr, se kapittel 8
Informasjon om deponering, se kapittel 13.

7. Håndtering og oppbevaring

Håndtering:

Informasjon om sikker håndtering:

Må lagres i tett lukkede beholdere på et kjølig og tørt sted.
Må beskyttes mot varme og direkte sollys. Hold beholderne tett lukket.
Sørg for god ventilasjon/ avtrekk på arbeidsplassen.
Sørg for god romventilasjon, også i gulvhøyde (damper er tyngre enn luft),

Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:

Hold vekk fra antennelseskilder – røyking forbudt. Ta forholdsregler mot elektrostatisk oppladning.
Må ikke utsettes for varme.

Oppbevaring:

Krav til lagerrom og beholdere:

Lagres på et kjølig sted. Må kun oppbevares i originalbeholdere.
Ikke la stoffet trenge ned i jorden.

Informasjon om felles lagring:

Lagres adskilt fra næringsmidler. Må ikke lagres sammen med syrer.
Må ikke lagres sammen med alkalier (lut).

Ytterligere informasjon om lagervilkårene:

Må ikke utsettes for frost. Hold beholderne tett lukket.
Må lagres i tett lukkede beholdere på et kjølig og tørt sted.
Må beskyttes mot varme og direkte sollys. Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.

Lagerklasse:

Klassifisering ifølge tysk forordning om driftssikkerhet (BetrSichV):

Brannfarlig

8. Eksponeringsbegrensning og personlig verneutstyr

Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg:

Ingen ytterligere opplysninger, se punkt 7.

Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

100-42-5 styren

AGW 86mg/m³, 20 ml/m³
2 (II); DFG, Y

7727-43-7 bariumsulfat

AGW 3* 10** mg/m³
2 (II);*alveolar **fraksjon som kan innåndes; AGS

Ytterligere opplysninger:

Grunnlag var de listene som var gyldige ved oppstillingen.

Personlig verneutstyr:**Generelle verne- og hygienetiltak:**

Vanlige sikkerhetstiltak ved håndtering av kjemikalier må overholdes.

Ikke spis, drikk, røyk eller bruk snus under arbeidet. Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og fôrstoffer. Tilsølte klær må fjernes straks.

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt. Unngå kontakt med huden og øynene.

Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes. Bruk løsemiddelbestandige hudbeskyttelsespreparater før arbeidet begynner.

Åndedrettsvern:

Ved lav eller korttids belastning, må det brukes åndedrettsvern med filter; ved intensiv eller lengre eksposisjon, må det brukes omluftuavhengig åndedrettsvern.

Åndedrettsvern med filter for korttids belastning: Filter A/P2

Håndbeskyttelse:

Beskyttelseshansker. Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen. Hanskematerialet velges ved å ta hensyn til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering. Som forebyggende hudbeskyttelse anbefales det å bruke hudbeskyttelsessalve.

Hanskemateriale:

Fluorgummi (Viton)

Valget av en egnet hanske er ikke bare avhengig av materialet, men også av andre kvalitetsegenskaper og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet består av en blanding av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsregnes, og må derfor testes før bruk.

Gjennomtrengningstid for hanskematerialet:

Den nøyaktige gjennomtrengningstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

Permeasjonsindeks: Nivå_≥ 480 min

Ikke egnet er hansker**av følgende materialer:**

Naturgummi (Latex)

Hansker av lær

Hansker av tykt stoff

Øyebeskyttelse:

Tettsluttende beskyttelsesbrille

Kroppsværn:

Løsemiddelbestandige verneklær

9. Fysikalske og kjemiske egenskaper

Generell informasjon

Form: Pastøs

Farge: Elfenben

Lukt: Typisk

Sikkerhetsrelevante data**Tilstandsending**

Smeltepunkt/smelteområde: Ikke bestemt.

Kokepunkt/kokeområde: 145 °C.

Flammepunkt: 32 °C

Antennelsestemperatur: 480 °C

Selvantennelse: Produktet er ikke selvantennelig.

Ekspløsjonsfare:	Produktet er ikke ekspløsjonsfarlig, men likevel er dannelse av ekspløsjonsfarlige damp-/ luftblandinger mulig.	
Ekspløsjongrenser:	Nedre: 1,2 vol %	Øvre: 8,9 vol %
Damptrykk ved 20°C	6 hPa	
Tetthet ved 20°C	1,842 g/cm ³	
Løselighet i/ blandbarhet med vann:	Ikke hhv. lite blandbar.	
Viskositet; dynamisk ved 20°C:	30000 mPas	
Innhold av løsemiddel, organisk løsemiddel:	13,5 %	

10. Stabilitet og reaktivitet

Termisk nedbrytning / vilkår som må unngås:

Ingen nedbrytning ved bruk i henhold til bestemmelsene.
Ingen nedbrytning ved formålsriktig lagring og håndtering.

Farlige reaksjoner

Polymerisasjon under varmeutvikling. Reaksjoner med peroksider og andre radikaldannere.
Reaksjon med alkalier (lut). Reaksjon med syrer.

Farlige nedbrytningsprodukter:

Karbonmonoksid, karbondioksid, fosforforbindelser

11. Informasjon om toksikologi

Akutt toksisitet

LD/LC50-verdier som er relevante i forbindelse med klassifikasjon:

100-42-5 styren

Oral	LD50	5000 mg/kg (rotte)
Inhalativ	LC50/4 h:	12 mg/l (rotte)

7779-90-0 Trisinkbis (ortofosfat)

Oral	LD50	>5000 mg/kg (rotte)
------	------	---------------------

Primær hudirritasjon:

Irriterer huden og slimhinnene.

Primær øyeirritasjon:

Irriterende virkning:

Sensibilisering:

Ingen sensibiliserende virkning kjent.

Erfaringer på mennesker:

Etter opptak eller inhalasjon blir styren hovedsakelig omdannet til mandelsyre og fenyglykoksylsyre, og skilt ut via urinen.

Ytterligere toksikologiske opplysninger:

Ifølge beregningsmetoden fastlagt i EF's allmenne direktiv for klassifisering av tilberedninger - siste gyldige utgave - viser produktet til følgende farer:
Helsefarlig. Irriterende.

12. Informasjon om økologi

Økotoksiske virkninger:Bemerkning:

Skadelig for fisker

Generell informasjon:

Vannfareklasse 2 (VwVwS): vannforurensende

Må ikke tømmes i grunnvann, i vassdrag, eller i kloakkavløp.

Skadelig for vannlevende organismer.

13. Informasjon om deponering

Produkt - anbefaling:

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke tømmes i kloakkavløp.

Europeisk avfallskatalog

20 00 00	Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner.
20 01 00	Separat innsamlede fraksjoner (unntatt 15 01)
20 01 27	Maling, trykkfarger, klebemidler og harpikser som inneholder farlige stoffer
08 00 00	Avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av beleggingsprodukter (malinger, lakker og glassemaljer), klebemidler, tetningsmasser og trykkfarger
08 04 00	Avfall fra PBDB av klebemidler og tetningsmasse (herunder vanntetningsmidler)
08 04 09	Avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer

Ikke rengjort emballasje - anbefaling:

Deponering i overensstemmelse med lokale forskrifter. Kontaminerte forpakninger må tømmes helt. Etter en tilsvarende rengjøring kan de tilføres et gjenvinningsanlegg.

Anbefalt rengjøringsmiddel:

Alkohol, aceton

14. Opplysninger om transport

Landtransport ADR/RID og GGVS/GGVE (grenseoverskridende/innland):

ADR/RID-GGVS/E klasse:

Bemerkninger Uten herdingskomponent: ikke farlig gods < 450 l (2.2.3.1.5 ADR)

Sjøtransport IMDG/GGVSjø:

IMDG/GGVSjø-klasse:	3
UN-nummer:	
Etikett	3
Emballasjeklasse:	III
EMS-nummer:	F-E, S-E
Havforurensende:	Nei

Bemerkninger: Uten herdingskomponent: ikke farlig gods < 30 l

Lufttransport ICAO-TI og IATA-DGR:

ICAO/IATA-klasse:	3
UN/ID-nummer:	
Etikett:	3
Emballasjeklasse:	III
Bemerkninger:	Uten herdingskomponent: 3/III UN 1866 Harpiksløsning

15. Forskrifter - Klassifisering og merking

Merking i henhold til EØF-direktiver:

Produktet er iflg. EF-direktiver/GefStoffV klassifisert og merket. Kjenningsbokstav og farebetegnelse for produktet:

Xn Helsefarlig

Farebestemmende komponenter ved etikettering:

Styren

R-setninger:

- 10 Brannfarlig.
- 20 Farlig ved innånding.
- 36/38 Irriterer øynene og huden.
- 52/53 Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

R-setninger:

- 2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
- 23 Unngå innånding av damp
- 24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.
- 26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
- 27/28 Tilsølte klær må fjernes straks. Får man stoffet på huden, vask straks med store mengder vann og såpe.
- 29/56 Må ikke tømmes i kloakkavløp. Ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg.
- 36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller / ansiktsskjerm.
- 38 Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
- 46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
- 51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Nasjonale forskrifter:Informasjon om sysselsettelsebegrensning:

Ta hensyn til innskrenkninger når det gjelder sysselsetting av ungdom.

Ta hensyn til innskrenkninger når det gjelder sysselsetting av vordende og ammende mødre.

Klassifisering ifølge tysk forordning om driftssikkerhet (BetrSichV):

Brannfarlig

Vannfareklasse:

Vannfareklasse 2 (VwVwS): vannforurensende.

BG-informasjonsark:

M 023 "Polyester- og epoksidharpiks"
M 054 "Styren og styrenholdige sammensetninger"
M 004 "Irriterende stoffer/etsende stoffer"
M 017 "Løsemiddel"

VOC EU 248,7 g/l
VOC Sveits 13,50 %

16. Øvrige opplysninger

Opplysningene er basert på dagens kunnskapsnivå, og de gjelder ikke som garanti eller tilsagn om kvalitet og/eller beskaffenhet og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

Relevante R-setninger

10 Brannfarlig.
20 Farlig ved innånding.
36/38 Irriterer øynene og huden.
50/53 Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Ytterligere informasjon

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet tilsvarer vårt aktuelle kunnskapsnivå og oppfyller kravene både i nasjonale lover og EF-lovgivningen. Uten skriftlig tillatelse skal produktet ikke brukes til andre formål enn de som er nevnt i kapittel 1. Brukeren er ansvarlig for at alle nødvendige lovbestemte forskrifter overholdes. Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet beskriver sikkerhetskravene til produktet vårt og innebærer ingen garanti for produktets egenskaper. Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er nødvendige ifølge § 14 i forordningen om merking av farlige kjemikalier, i forbindelse med direktivet 1907/2006/EF